# Antons Lied

*entstanden im Gespräch zwischen Stefan und Doris Budian und ChatGPT (KI) mit Suno (KI), August 2026*

← Antons fiktive Biografie

## ANTON — deutsch

Ich bin Anton Špaček,
ich bin hier geboren.
Hinterm Haus die Felder,
vor dem Haus der Weg.
Vater sagte: „Preußen.“
Mutter sprach „po našimu“.
Und wenn einer fragte,
sagten wir: „Von hier“.

Als die Deutschen kamen
brachten manche Blumen,
manche standen schweigend,
manche gingen heim.
Vater sagte: „Endlich.“
Mutter machte weiter.
Ich war zwanzig Jahre.
Was verstand ich schon?

Dann kam ein Schreiben,
oben war ein Adler.
Mein Name auf Deutsch,
so hieß ich schon einmal.
Niemand fragte: Willst du?
Niemand sagte: Bleib doch.
Ich bekam die Uniform.
Und ich zog sie an.

Bei den Soldaten war einer,
ein Überzeugter,
er sprach vom Führer,
ich sprach von zu Hause.
Er glaubte an Deutschland.
Ich glaubte an — was denn?
An das Haus, die Felder,
und dass ich wieder heimkomm’.

Dann kam der Befehl.

Ich habe geschossen.

Ist jemand gestorben

durch meine Hand?
Ich hörte die Schreie.
Hab ich getroffen?
Ich weiß noch immer:

Ich habe geschossen.

Weiter ging es ostwärts.
Straßen, Staub und Dörfer.
Und in den Gesichtern
sah ich Angst und Zorn.
Manchmal sprach ich leise
mit mir „po našimu“.
Keiner der Kameraden
wusste, was ich sprach.

Sechs Jahre später
war Deutschland vergangen.
Ich ging heim nach Hlučín.
Wieder andre Fahnen.
Wieder stand mein Name
irgendwo verkehrt.

Man fragte:
Warst du Deutscher?
Ich sagte:
„Ich war hier.“
Man fragte:
„Warst du Soldat?“
Die Antwort blieb ich schuldig.

Es hielt an,
das lange Schweigen.
Meinen Enkelkindern
sang ich manchmal leise
noch ein Lied von früher.
Deutsch war eine Zeile.
Und eine in „po našimu“.

Ich bin Anton Špaček.
Fragt nicht,
was ich gewesen:
Deutscher
oder Tscheche?

**Ich bin von hier.**

---

## ANTON — tschechisch

previous play next stop

mute max volume

repeat shuffle

- 

Update Required To play the media you will need to either update your browser to a recent version or update your Flash plugin.

Jsem Anton Špaček,
narodil jsem se tady.
Za domem jsou pole,
před domem je cesta.
Táta říkal: „Prusko.“
Máma mluvila po našimu.
A když se někdo zeptal,
říkali jsme: „Jsme odsud.“

Když přišli Němci,
někteří nesli květiny,
někteří mlčky stáli,
někteří šli domů.
Táta řekl: „Konečně.“
Máma dělala dál svou práci.
Bylo mi dvacet let.
Co jsem tehdy věděl?

Pak přišel dopis.
Nahoře byl orel.
Mé jméno bylo německy.
Tak jsem se jmenoval už jednou.
Nikdo se neptal: „Chceš?“
Nikdo neřekl: „Zůstaň.“
Dostal jsem uniformu.
A oblékl jsem si ji.

Mezi vojáky
byl jeden přesvědčený.
On mluvil o Vůdci,
já mluvil o domově.
On věřil v Německo.
Já věřil — v co vlastně?
V náš dům, v ta pole
a že se zase vrátím domů.

Pak přišel rozkaz.

Střílel jsem.

Zemřel někdo
mojí rukou?

Slyšel jsem křik.
Zasáhl jsem někoho?

Jedno vím dodnes:
střílel jsem.

Šli jsme dál na východ.
Cesty, prach a vesnice.
A v jejich tvářích
jsem viděl strach a hněv.
Někdy jsem si potichu
mluvil po našimu.
Nikdo z kamarádů
nevěděl, co říkám.

O šest let později
bylo Německo pryč.
Vrátil jsem se domů do Hlučína.
Zase jiné vlajky.
Zase bylo mé jméno
nějak špatně.

Ptali se:
„Byl jsi Němec?“
Řekl jsem:
„Byl jsem tady.“
Ptali se:
„Byl jsi voják?“
Odpověď jsem zůstal dlužen.

Dlouhé mlčení
nepřestávalo.
Svým vnoučatům
jsem někdy potichu
zpíval píseň z dřívějška.

Jeden řádek byl německy.
Jeden byl po našimu.
Jsem Anton Špaček.
Neptejte se,
čím jsem byl:
Němec,
nebo Čech?

**JSEM ODSUD.**

---

## ANTON — po našimu

previous play next stop
mute max volume

repeat shuffle

- 

Update Required To play the media you will need to either update your browser to a recent version or update your Flash plugin.

*Vorläufige sprachliche Arbeitsfassung. Die Übertragung ins Hultschiner „po našimu“ wurde aus dokumentierten Formen und sprachwissenschaftlichen Quellen rekonstruiert, ist aber noch nicht von Sprecherinnen oder Sprechern aus Hlučínsko überprüft worden. Da sich „po našimu“ zudem von Ort zu Ort und teilweise von Familie zu Familie unterscheidet, soll diese Fassung vor Ort in Hlučín bzw. Bolatice korrigiert und weiterentwickelt werden.*

Jo sem Anton Špaček,
jo sem se tu narodil.
Za domem pola,
před domem cesta.
Tata pravił: „Prajzsko.“
Mama řadzila po našimu.
A dyž se kery ptal,
pravili zmy: „Stond.“

Jak přišli Němcy,
někeři nosili květy,
někeři stoli cicho,
někeři šli dom.
Tata pravił: „Konečně.“
Mama robila dali.
Bylo mi dvacet roků.
Co sem temu rozuměl?

Potym přišlo psani,
navrchu był orel.
Moje jmeno po německu,
tak sem se už raz menoval.
Nikdo se neptal: „Chceš?“
Nikdo neřek: „Zustaň.“
Dostal sem uniformu.
A oblek sem ju.

Mezi soldatami
był jeden přesvědčeny.
Un řadził o Führerovi,
jo řadził o domu.
Un věřił v Německo.
Jo věřił — v co vlastně?
V naš dum, v pola
a že se zas vratim dom.

Potym přišel rozkaz.

Střilel sem.

Umřel někdo
moju rukou?
Slyšel sem křik.
Trefil sem?

Jedno vim furt:
střilel sem.

Šlo se dali na vychod.
Cesty, prach a dědiny.
A v tych tvářach
sem viděl strach a zlost.
Někdy sem si potichu
řadził sam po našimu.
Žaden z kamratu
nevěděl, co řadzim.

Za šest roku
bylo Německo pryč.
Šel sem dom do Hlučina.
Zas ine flagy.
Zas moje jmeno
bylo kajsi špatně.

Ptali se:
„Był sy Němec?“
Řek sem:
„Jo sem był tu.“
Ptali se:
„Był sy soldat?“
Neodpověděl sem.
Dłuhe mlčeni
trvalo dali.

Svojim vnukom
sem někdy potichu
zpival staru piseň.
Jedna řadka byla německy.
Jedna po našimu.

Jo sem Anton Špaček.
Něptajtě se,
co sem był:
Němec
abo Čech?

**JO SEM STOND.**

## ANTON — polnisch

previous play next stop
mute max volume

repeat shuffle

-

Update Required To play the media you will need to either update your browser to a recent version or update your Flash plugin.

Jestem Anton Špaček,
tutaj się urodziłem.
Za domem są pola,
przed domem jest droga.
Ojciec mówił: „Prusy.“
Matka mówiła po našimu.
A kiedy ktoś pytał,
mówiliśmy: „Jesteśmy stąd.“

Kiedy przyszli Niemcy,
jedni nieśli kwiaty,
inni stali w milczeniu,
inni poszli do domu.
Ojciec powiedział: „Nareszcie.“
Matka robiła swoje.
Miałem dwadzieścia lat.
Co ja wtedy wiedziałem?

Potem przyszło pismo.
Na górze był orzeł.
Moje nazwisko po niemiecku.
Tak nazywałem się już kiedyś.
Nikt nie pytał: „Chcesz?“
Nikt nie mówił: „Zostań.“
Dostałem mundur.
I go założyłem.

Wśród żołnierzy
był jeden przekonany.
On mówił o Führerze,
ja mówiłem o domu.
On wierzył w Niemcy.
Ja wierzyłem — w co właściwie?
W nasz dom, w te pola
i że znów wrócę do domu.

Potem przyszedł rozkaz.

Strzelałem.

Czy ktoś umarł
z mojej ręki?

Słyszałem krzyki.
Czy trafiłem?

Jedno wiem do dziś:
strzelałem.

Szliśmy dalej na wschód.
Drogi, kurz i wsie.
A w ich twarzach
widziałem strach i gniew.
Czasem po cichu
mówiłem do siebie po našimu.
Żaden z kolegów
nie wiedział, co mówię.

Sześć lat później
tamtych Niemiec już nie było.
Wróciłem do domu, do Hlučína.
Znowu inne flagi.
Znowu moje nazwisko
było jakoś nie tak.

Pytali:
„Byłeś Niemcem?“
Powiedziałem:
„Byłem tutaj.“
Pytali:
„Byłeś żołnierzem?“
Nie dałem im odpowiedzi.

Długie milczenie
wciąż trwało.
Moim wnukom
czasem po cichu
śpiewałem dawną piosenkę.
Jeden wers był po niemiecku.
Jeden był po našimu.

Jestem Anton Špaček.
Nie pytajcie,
kim byłem:
Niemcem
czy Czechem?

**JESTEM STĄD.**

---

← Antons fiktive Biografie

From:
https://www.stefanbudian.de/ - **Stefan Budian**

Permanent link:
**https://www.stefanbudian.de/doku.php?id=ludwig:stimmen:anton:lyrics&rev=1787739180**

Last update: **2026/08/26 12:13**